

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Arbeidsmiljøutvalget	21.11.2017
	Formannskapet	21.11.2017
	Eldrerådet	22.11.2017
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	22.11.2017
	Kommunestyret	12.12.2017

Handlingsplan 2018-2021. Budsjett 2018

Rådmannens innstilling

1. Det innføres eiendomsskatt, i medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for 2018:
 - a. Eiendomsskatteloven § 3 g, faste eiendommer i hele kommunen, unntatt verk og bruk og annen næringseiendom.
 - b. I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b fritas
 - Fritidsboliger.
 - Bygning som har historisk verdi.
 - Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 c i tre år fra den tid boligen er ferdigstilt, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.
 - Eiendommer eller stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten.
 - c. Skatteetatens formuesgrunnlag for boliger skal benyttes som metode for verdifastsettelse av boliger.
 - d. Eiendomsskattesatsen er to promille.
 - e. Eiendomsskatten skal for 2018 betales i tre terminer.
 - f. Kommunen utarbeider eiendomsskattevedtekter som behandles av kommunestyret innen utgangen av januar 2018.
 - g. Som skattetakstnemnd oppnevnes
 - Leder
 - Nestleder
 -
 - h. Som klagenemnd for eiendomsskatt oppnevnes
 - Leder
 - Nestleder
 -
 -
 -
 -

2. Fremlagte grunnlagsdokument som omhandler handlingsplanen 2018-2021 og budsjett 2018 vedtas.
- a. Driftsbudsjett og handlingsplan vedtas som netto driftsrammer i henhold til følgende tabell (1B), jf. vedlegg punkt 7.2:

Virksomhet	Regnskap 2016	Rev.	Budsjett 2018	Øk. plan 2019	Øk. plan 2020	Øk. plan 2021
		budsj. 2017				
Politisk ledelse	9 998	11 471	10 102	10 703	9 902	10 703
Sentraladministrasjonen	103 862	90 401	90 014	92 116	91 980	91 985
Barnehage	185 395	197 115	211 867	217 786	220 865	225 468
Skole	231 830	249 758	262 740	264 910	264 910	265 710
Familiens hus	67 892	76 743	75 282	74 384	72 484	70 829
Helse og bistand	129 452	143 838	157 919	160 463	161 332	163 165
Hjemmebaserte tjenester	81 951	94 518	90 039	90 136	90 136	91 232
Vilberg kompetansesenter for helse og omsorg	127 531	166 144	160 609	155 289	155 289	153 539
NAV	34 414	36 981	40 807	40 757	40 557	40 357
Kultur	29 880	34 008	35 734	35 651	35 651	36 198
Kommunalteknikk	-2 211	30 781	32 812	32 812	32 812	32 812
Kommunal forvaltning	9 910	12 725	12 339	12 355	12 372	12 390
Eiendomsforvaltning	60 669	62 407	65 450	68 350	70 870	74 420
Felles utgifter og inntekter	724	-33 893	-11 964	-10 849	-14 000	-18 190
Sum fordelt til drift	1 071 297	1 172 998	1 233 751	1 244 864	1 245 160	1 250 617

- b. Årene 2019-2021 utgjør handlingsplanen og er retningsgivende for videre års budsjetter.
- c. Satser økonomisk sosialhjelp økes med deflator for 2018 (2,6 %).
- d. Investeringsbudsjettet vedtas pr. ramme, jf. tabell 2B vedlegg punkt 7.6:

Investeringsområde	Budsjett 2018 inkl tidsforskyvninger	2019	2020	2021
Egenkapitalinnskudd KLP	3 642	3 642	3 642	3 642
Skole	235 100	338 278	251 500	33 000
Barnehager	50 850	250	48 250	82 650
Boliger	96 827	37 000	10 100	10 000
Helse og omsorg	94 475	15 300	500	10 000
Kirke og gravplasser	550	1 000	1 300	700
Eiendom	20 547	19 250	73 250	78 250
Dammer og naturforvaltning	14 900	8 100		
Samferdsel og infrastruktur	32 448	34 000	18 000	18 000
Selvkost	115 906	85 050	70 200	75 850
Sentraladministrasjon	55 000	55 000	55 000	55 000
Totalsum	720 245	596 870	531 742	367 092

3. Skatteøret settes til maksimal sats i henhold til vedtak i statsbudsjettet.

4. Låneopptak:

- a. Det tas opp lån til investeringer 2018, inkludert tidsforskyvning fra 2017, på inntil 497 mill. Lånets løpetid settes til 30 år og kan være avdragsfritt. Eidsvoll kommune benytter seg av ordningen med minimumsavdrag i henhold til kommunelovens § 50 nr. 7.
- b. Kommunestyret vedtar låneporteføljen til Eidsvoll kommune, jf. punkt 7.9 i rådmannens grunnlagsdokument. Alle lån i porteføljen kan være gjenstand for refinansieringer i budsjettåret 2018. Løpetid kan avtales av rådmannen i hvert tilfelle.
- c. Det tas opp lån i Husbanken til videre utlån for 2018 på 50 mill.

5. Gebyrregulativet 2018 vedtas, og i tillegg vedtas følgende presiseringer:
Tilknytningsgebyr vann og avløp næring
For bruksenheter betales en sats på kr. 82 for inntil 400 m². For arealer over dette betales en sats på kr. 50 pr. m². Kommunestyret kan fastsette eget tilknytningsgebyr i enkeltsaker der det er åpenbart urimelig å benytte normalsatsene.
6. Følgende områder finansieres med 100 % selvkostdekning gjennom brukerbetaling dersom kommunestyret ikke senere gir unntak i enkeltsaker ved å tilføre midler til selvkostfond:
 - a. Vann
 - b. Avløp
 - c. Renovasjon
 - d. Slam
 - e. Feiing
 - f. Byggesak
 - g. Oppmåling

SAKSUTREDNING

1. Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunen utarbeide en økonomiplan for de fire neste budsjettår som skal omhandle hele kommunens virksomhet; i Eidsvoll kalles denne handlingsplan. Planen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Vedlagt følger rådmannens forslag til handlingsplan for 2018 – 2021.

Eidsvoll har hatt en sterk befolkningsvekst de siste årene. Veksttilskuddet for 2018 er på 15 mill. og prognosen i henhold til KS prognosemodell viser veksttilskudd på 12,7 mill. i 2019 og videre 0,9 mill. i 2020. Veksttilskuddet på 15 mill. er videreført i hele planperioden på bakgrunn av tidligere vedtak i kommunestyret. Det er ikke lagt inn realvekst for inntektene på grunn av befolkningsøkningen. Skjønntilskudd fra fylkesmannen er for 2018 på 4 mill. er også videreført i planperioden.

For perioden 1.7.2016 til 1.7.2017 har kommunen en befolkningsvekst på 1,9 %. Dette er svakere enn ved forrige års handlingsplan hvor tilsvarende økning lå på 2,7 %. Befolkningen pr. 1.7.2017 er 24 589 og er utgangspunktet for hvor mye de frie inntektene (skatt og ramme) utgjør for Eidsvoll kommune i 2018. Skatt og ramme (frie inntekter) er budsjettert med likt beløp i planperioden. Det er budsjettert med økning i renter og avdrag som følge av investeringer i blant annet skoler og barnehager, dette for å møte økt behov gjennom nye befolkningsgrupper. Utgifter til tjenestene som kommunen utfører blir kompensert gjennom økning i frie inntekter (innbyggertilskudd). Frie inntekter dekker imidlertid ikke demografikostnader og finansutgifter.

Utgangspunkt for ny planperiode er vedtatt handlingsplan 2017 - 2020. Gjennomsnittlig innlånsrente er beregnet med 1,87 % i 2018, 1,92 % i 2019 2,14 % i 2020 og 2,36 % i 2021 basert på anslag fra Kommunalbanken.

Pensjonsutgifter er i henhold til beregninger fra Kommunal Landspensjonskasse og Statens pensjonskasse. Lønnsutviklingen fra 2017 til 2018 er basert på faktisk resultat av sentrale forhandlinger og en pott som også omfatter de lokale forhandlinger. I tillegg er det avsatt en lønnsreserve på 22 mill. til dekning av lønnsoppgjøret for 2018.

2. Vurdering

Eiendomsskatt

Det er foreslått å innføre eiendomsskatt i Eidsvoll kommune fra 2018. Første året en skriver ut en slik skatt må takstene være fastsatt og skatten skrevet ut innen utgangen av juni 2018. For at skatten skal skrives ut må den tilfredsstillende en del kriterier som er tatt inn i vedtakspunkter under punkt 1 i rådmannens forslag til vedtak.

Det er Skatteetatens formuesgrunnlag som ligger til grunn for utskrivning av skatten. Denne metode er basert på følgende utregning: Ligningsverdi for primærbolig på skatteseddel = 25 % av formuesgrunnlaget. Denne skal ganges med fire før man benytter en reduksjonsfaktor som korrigerer for usikkerhet i markedet.

*Regneeksempel: For en bolig som har en ligningsverdi på 1 mill. på skatteseddelen vil grunnlaget for eiendomsskatt være følgende:
1 mill. x 4 = 4 mill. = forventet markedsverdi/formuesgrunnlag. Denne nedjusteres til 80 % av 4 mill. som utgjør 4 mill. x 0,8 = 3,2 mill. Eiendomsskatt med to promille vil utgjøre 3,2 mill. x 2 promille = kr. 6 400 pr. år.*

Kommunen har anledning til å fritta enkelte objekter for skattlegging og disse fins i eiendomsskattelovens § 7.

- a. Eiendommer eller stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten.
- b. Bygning som har historisk verdi
- c. Bygning som heilt eller delvis brukes til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år fra den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalget som er nevnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjøre enkeltsaker om skattefritak.
- d. Bygning og grunn i visse deler av kommunen.
- e. Fritidsbolig

Det foreslås å gi fritak etter § 7 b for bygninger som har historisk verdi.

Det foreslås å gi fritak etter reglene i § 7 c. Grunnen er at hvis man ikke har fritak disse årene, må takstnemnda takserer boligen fram til formuesgrunnlaget fra Skatteetaten foreligger. Når man har tre års fritak, vil formuesgrunnlaget brukes etter oppgave og man slipper en mellomtaksering som må korrigeres opp i mellomtiden.

Det foreslås også å gi fritak for fritidsbolig slik at takstnemnda ikke behøver å foreta takst av disse i tillegg. Dette er også en besparelse på tidsbruk ved innføringen av eiendomsskatten. Dersom kommunestyret mener at også fritidseiendommer skal innlemmes, kan det tenkes at man kan rekke taksering innen utskrivning 30. juni 2018.

De øvrige boligenhetene må takseres av skattetakstnemnd. Dette kan gjelde følgende boligeiendommer:

- Boliger tilhørende organisasjoner/institusjoner som ikke har skatteplikt (ikke blir lignet).
- Våningshus på gårdsbruk.
- Boligdel i kombinasjonsbygg hvor hele bygget er registrert i matrikkel som næringsbygg.
- Sekundærboliger som Skatteetaten har definert som fritidsbolig pga. standard på bygg, vei, vann, avløp m.m.

Det kan også skyldes følgende forhold:

- Boligeiendommer som Skatteetaten mangler boligarealer for. Eiendommene vil fremkomme i datagrunnlaget som kommunene får tilgang til, men med «blank verdi».
- Boligeiendommer med uavklarte eierforhold. Det vil i datagrunnlaget ikke framkomme noen opplysninger om disse.

En eiendom skal kun ha en type takst. Det som i matrikkelen er registrert som bolig skal kommunen ikke sette takst på selv. Hvis skattemyndighetene har definert eiendommen som noe annet enn bolig, vil kommunen ikke få oppgitt formuesgrunnlag for denne. Da må skattetakstnemnda fastsette en slik takst selv. Kommunen må etablere rutiner for at alle andre eiendommer enn de boliger som har et formuesgrunnlag, blir taksert på vanlig måte av kommunen selv.

Kommunen må velge tre representanter til skattetakstnemnd og seks representanter til klagenemnd for eiendomsskatt. Medlemmer til formannskapet kan ikke ha verv i eiendomsskattenemndene.

Klagebehandling av grunnlaget for eiendomsskatten avgjøres av Skatteetaten for de tilfeller hvor ligningsverdien er lagt til grunn uten egen taksering. Ved egen takst behandles klagen i klagenemnda for eiendomsskatt.

Frist for klage ved første gangs utskrivning av skatten er innen seks uker etter at skatteyter har mottatt eiendomsskatteseddelen.

Kommunen må utarbeide eiendomsskattevedtekter som behandles av kommunestyret innen utgangen av januar 2018.

Kommunen må gjøre vedtak om innkreving av eiendomsskatt hvert år i forbindelse med behandling av budsjett og handlingsplan. Vedtaket må omfatte hvilken promille som skal benyttes det påfølgende år, hvilke eiendommer som skal unntas og eventuelt vedtak om bunnfradrag. Med dette kan kommunen forandre innretningen på eiendomsskatten underveis for hvert år. Omtale av eiendomsskatt for de tre siste årene i handlingsplanen, herunder nivå på skatten, er derfor bare en rettesnor og ikke bindende.

Rådmannen ønsker å utrede nærmere i løpet av 2018 spørsmål om mulighet for flere skatteobjekter i kombinasjon med bunnfradrag og evt. lavere opptrapping av promille. Dersom kommunens realinntekter øker senere år ut over det budsjetterte, forutsettes det at redusert eiendomsskatt prioriteres fremfor økt tjenesteproduksjon.

Det ligger ingen begrensninger på promillesats ved første gangs utskrivning av eiendomsskatt for næring. Det betyr at selv om kommunestyret skjærer næringslivet ved innføring av eiendomsskatt i denne omgang, kan det tenkes endringer et senere år. Ved siden av de byråkratiske oppgavene ved taksering, anbefaler rådmannen skjerming i denne omgang fordi kommunen ønsker å tiltrekke seg mer næringsvirksomhet og inntekten uansett vil være noe begrenset.

Opprette finanskomité

Det vises til egen kommunestyresak om nedsettelse av finanskomité for å gjennomgå økonomiske utfordringer, kvalitetsmessig innhold og muligheter for å spare utgifter i alle kommunens virksomheter. Eidsvoll kommune er en lavinntektskommune der skatteinntektene ligger på ca. 80 % av landsgjennomsnittet. Etter inntektsutjevningen ligger kommunen på ca. 94 % av landssnittet. Inntektsutjevningen for 2018 vil ligge på i underkant av 84 mill.

Skattenivået ligger slik i omkringliggende kommuner (før utjevning) inkl. Eidsvoll pr. september 2017.

Gjerdrum	112,8 %
Ullensaker	94,2 %
Nes	84,0 %
Eidsvoll	81,2 %
Nannestad	86,3 %
Hurdal	73,6 %

Kommunen må drive effektivt innenfor hver tjeneste, målinger for effektivitet måles hvert år og en finner data på www.kommunedata.no.

For omkringliggende kommuner er effektivitetsresultatene slik for 2015:

2015					
Kommune	Gruppe	Barnehage; Score	Grunnskole ; Score	Pleie og omsorg; Score	Samlet; Score
0221 Aurskog-Høland	07	86	92	100	94
0226 Sørums	07	96	92	79	87
0227 Fet	07	95	100	41	71
0228 Rælingen	07	100	100	51	77
0230 Lørenskog	13	100	99	94	97
0231 Skedsmo	13	100	94	89	93
0233 Nittedal	13	78	97	77	84
0234 Gjerdrum	07	100	97	54	78
0235 Ullensaker	13	87	94	84	88
0236 Nes (Ak.)	07	84	90	84	86
0237 Eidsvoll	13	85	96	89	91
0238 Nannestad	07	83	95	71	81
0239 Hurdal	02	100	85	49	71

Tabellen viser at Eidsvoll scorer 91 av 100 mulige på områder for barnehager, grunnskole og pleie og omsorg. Det er kun Lørenskog, Skedsmo og Aurskog-Høland som har bedre effektivitetsscore enn Eidsvoll.

Drift generelt

I henhold til økonomisk oversikt drift så har Eidsvoll kommune et positivt netto driftsresultat på 6,2 mill. i 2018, 6,9 mill. i 2019, 18,2 mill. i 2020 og 9,2 mill. i 2021.

Netto driftsresultat er den viktigste økonomiske indikatoren i kommunebudsjettet og bør på sikt ligge på 3 % av sum driftsinntekter etter fylkesmannens anbefaling. Det betyr for Eidsvolls vedkommende at netto driftsresultat for 2018 burde ligge på 49 mill. Teknisk beregningsutvalg (TBU) legger 1,75 % til grunn. Samlet sett for handlingsplanperioden har kommunen et positivt netto driftsresultat på 40,5 mill. Dette er isolert sett ikke tilfredsstillende, men kan forsvares siden kommunen har et relativt sett stort disposisjonsfond.

Potten fra reserverte tilleggsbevilgninger ble opprettet i 2015 og er økt fra ti til 16 mill. i 2018. Den skal benyttes ved budsjettjusteringer underveis i året. Størrelsen på potten utgjør ca. 1 % av budsjettert sum driftsinntekter.

Økningen i renter og avdrag er vesentlig i perioden. Dette skyldes store investeringsprosjekter i handlingsplanen (2,0 mrd. inkl. mva.). Nedenfor gjengis noen av de viktigste prosjektene. For en detaljert plan vises det til rådmannens grunnlagsdokument hvor enkeltvirksomheter og enkeltprosjekter er beskrevet.

Drift:

Politisk styring og kontroll

Det er tatt inn ekstrautgifter til valg hvert annet år (2019 og 2021).

Sentraladministrasjonen

ØRIK er fortsatt finansiert ved hjelp av fondsmidler for 2018. Ny finansieringsmodell basert på tilskudd fra eierkommunene er utsatt til 2019. Øvrige driftsmidler er i hovedsak økning av tilskudd til DGI, noe som omfatter oppgradering til Office 365 og midler til felles forvaltning. I tillegg er fastlegetilskuddet økt i tråd med gjeldende bestemmelser. Av nye tiltak er det lagt inn midler til ny personalrådgiver som blant annet skal arbeide aktivt med å få ned kommunens sykefravær. I tillegg videreføres stilling som skal jobbe med kvalitetssystemet og styrkning av personvernombud. Kommunen vil også delta i KS sitt digitaliseringsprogram.

Barnehager

I henhold til høring «endringer i barnehageloven» er det lagt inn utgifter til økt andel pedagoger og til styrket grunnbemanning. Dette resulterer i økt tilskudd til private barnehager fra 2020 i henhold til gjeldende regelverk. I tillegg er Ankertunet barnehage innarbeidet som kommunal barnehage. Driftskonsekvenser som følge av store

investeringer på barnehageområdet er lagt inn som tabell i 2021, men er ikke tatt inn i konsekvensjustert budsjett. Disse utgiftene skal kompenseres gjennom økte frie midler (skatt og rammetilskudd). På investeringssiden er det foreslått investeringer på 181 mill. og utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) ligger på ramme for Eiendomsforvaltningen.

Skole

Det er foreslått 858 mill. i investeringer i nye skolebygg i fireårsperioden. Utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold er tatt inn i rammen for Eiendomsforvaltningen, men økningen i lærerressurser og andre driftsmidler er vist i egen tabell og er utenfor konsekvensjustert budsjett. Disse utgiftene skal finansieres gjennom økning av frie inntekter i de aktuelle årene som det gjelder. Det legges opp til en økning av SFO oppholdsbetaling. Tilskudd til enslige mindreårige asylsøkere er avviklet og det er tatt inn deling av klasser som faktisk gjennomføres. I tillegg er det en styrkning med miljøarbeiderteam fra 2019 og ny rådgiver fra 2021.

Familiens hus

Øremerket tilskudd for ansatte i barnevernstjenesten ligger inne med 7,5 årsverk i hele planperioden. Det er også justert for barn som fases ut ved fylte 18 år inkludert midler til ettervern for disse. Det er videre foreslått en ytterligere styrkning av helsesøstertjenesten i tråd med tidligere planer og styrking av PPT i 2021. I forhold til barnevernsreformen er det blitt informert fra Bufetat om at refusjonsordningen fra staten avvikles fra 2020, men at reformen skal fullfinansieres. Dette er ikke tatt inn i forslaget, men vil bli tatt inn ved senere revisjon av handlingsplanen.

Helse og bistand

Finansiering av tre årsverk som ruskonsulenter overføres gradvis til kommunene ved nedtrapping av øremerkede tilskudd. Det er lagt inn økte utgifter til ressurskrevende tjenester. I tillegg er det tatt inn utgifter som følge av avlasterdommen. Avlasterne blir kommunalt ansatte i stedet for å ha oppdragsavtaler, noe som medfører økte kommunale utgifter. Det er innarbeidet flere endringer innenfor rammen og det henvises til hoveddokumentet for en nærmere detaljering. Hverdagsrehabilitering er foreslått fra 2021.

Hjemmebaserte tjenester

Virksomheten melder om redusert behov for ressurskrevende tjenester. Imidlertid er det flere tyngre brukere på kveld og natt som er videreført fra 2017. Grunnbemanning foreslås økt for å redusere behov for ekstrahjelp, overtid og kjøp av vikartjenester. Spesielt nevnes styrking av natttjeneste og fremskyndelse av etablering av 3. distrikt. Hverdagsrehabilitering er foreslått fra 2021.

Vilberg kompetansesenter for helse og omsorg

Bemanningen styrkes slik at man kan møte økt behov og ta i bruk bygningsmessige fasiliteter på en bedre måte. Vilberg helsetuns byggetrinn to er under prosjektering på investeringssiden. Denne investeringen vil øke kapasiteten med 16 sykehjemsplasser. I 2018 er det lagt opp til kjøp av 20 sykehjemsplasser, fra 2019 er det lagt til rette for kjøp av fire sykehjemsplasser. På inntektssiden er det foretatt justering av egenbetalinger.

Nav

Det er lagt inn økning på økonomisk sosialhjelp på generell basis ut fra økt befolkningstall. For enkelte grupper er det en nedgang i antall brukere. Prosjektet innsparing tunge brukere som ble lagt inn tidligere år viser at det fortsatt er besparelser på området, prosjektstillingene foreslås gjort faste.

Kultur

Utbyggingen av Søndre Samfund er utsatt til siste del av 2021 noe som reduserer utgiftene på Kultur.

Kommunalteknikk

Økte utgifter til Øvre Romerike brann og redning IKS gjelder blant annet kaserneing på dagtid i Eidsvoll. I tillegg kommer økte utgifter til Øvre Romerike avfallsselskap og andre utgifter knyttet til selvkostområdet. Vannmålere må byttes ut og det er derfor foreslått en stilling til dette, finansiert ved hjelp av økt vannmålerleie. Virksomheten har også lagt inn økte stillingsressurser knyttet til krav fra Mattilsyn og Fylkesmann.

Kommunal forvaltning

Virksomheten har kun mindre endringer knyttet til planavdelingen.

Eiendomsforvaltningen

Det er lagt inn økte leieinntekter for eksisterende boliger. Nye konsekvensjusterte utgifter er lagt inn som følge av investeringer i nye bygg. De største enkeltutgiftene er Nye Råholt barneskole med flerbrukshall i 2019, Vilberg barneskole fra 2021 og ungdomsskolen fra 2019. Ås barnehage er lagt inn fra 2021. Det er ikke lagt inn effekten av eiendomsskatt på kommunalt eide boliger.

Felles inntekter

Området dekker pensjoner og premieavvik for områder som ikke kan relateres direkte til noen enkeltvirksomheter. Andre utgifter er kommunestyrets reservepott på 16 mill. I tillegg ligger lønnsreserven som for 2018 utgjør 22 mill. siden det er hovedoppgjør.

Finans

På finansområdet er det lagt opp til endringer på renter og avdrag for planperioden i henhold til finansieringsbehovet det enkelte år. I tillegg kommer avsetning til fond som en sluttsaldering på driftsbudsjettet.

Investeringer:

Nedenfor gjengis noen av de største enkeltinvesteringer i planperioden. For en detaljert oversikt vises til rådmannens grunnlagsdokument kapittel 6.

Skoler

De største enkeltinvesteringer er Vilberg ungdomsskole med en opprinnelig ramme på 218 mill. De største utgiftene vil påløpe i 2018 og omfatter investeringer og delvis oppgradering av eksisterende bygningsmasse. Andre objekter er Råholt barneskole (fire parallell) inklusiv flerbrukshall og har en oppstart i 2018-budsjettet. Eidsvoll verk skole utvides til to-parallell med oppstartsmidler avsatt i 2019 og 2020. Vilberg barneskole har en foreløpig ramme på 350 mill. inkl. massivt tre og flerbrukshall, men investeringen er forskjøvet ut i tid.

Barnehager

Råholtbråtan barnehage utvidelse ligger inne i 2018-budsjettet med 34,6 mill. Ås barnehage og Langset barnehage har planlagt oppstart i 2020/2021.

Boliger

Frankens boliger til funksjonshemmede er i arbeid og ligger inne med 25,8 mill. i 2018. Gruehagen boliger psykisk helse er budsjettert med 31,7 mill. i 2018. Feiring aldershjems ombygging til omsorgsboliger er under prosjektering i 2018.

Helse og omsorg

Vilberg helsetun byggetrinn 2 er under prosjektering og ligger inne med 78 mill. i 2018. Basen for Hjemmebaserte tjenester må utvides og samlokaliseres med fysio- og ergoterapi og hjelpemiddeltjenesten. Brensmork bygges om for 9,5 mill. i 2018. Læringssenteret planlegges flyttet i 2018 og Brensmork barnehage avvikles når Ås barnehage er klar til bruk i 2021.

Kirker og gravplasser

Omfatter kjøp av minigraver Eidsvoll kirkegård og kjøp av utstyr.

Eiendomsforvaltningen

Største enkeltinvestering er «Nye» søndre samfund med 145 mill. fordelt på 2020 og 2021 som finansieres med husbankmidler og leieinntekter. Prosjektet er ikke ferdig utarbeidet og omfatter kun den delen som gjelder kommunal virksomhet. Prosjektet vil omfatte omsorgsboliger og bibliotek. Prosjektet tenkes gjennomført som et samarbeid mellom private investorer og kommunen, hvor kommunen kjøper tilbake sin del av investeringen som omfatter kommunal tjenesteproduksjon. Dette innebærer forslag om endring av strategi, siden tiltaket tidligere har vært planlagt som et rent offentlig prosjekt.

Andre investeringer er Prestegårdstunet med utvidelse BOA i 2019.

Dammer og naturforvaltning

Dammer ligger inne med en generell pott på 13,9 mill. og 1 mill. i 2018 til dam Nord-Fløyta.

Samferdsel og infrastruktur

Største investeringer i 2018 er oppgradering av veier, veglys og ramme for trafiksikkerhet. Disse investeringene utgjør 24,5 mill. av investeringsrammen.

Selvkostområdet

Tisjøen vannbehandlingsanlegg blir dyrere enn de første estimatene og er lagt inn med 17 mill. i 2018 og 45 mill. i 2019. Administrasjonen vil foreta en vurdering i 2018 om både hovedvanns- og reservevannsleveranser kan ivaretas ved kjøp fra Ullensaker kommune. Øvrige store enkeltinvesteringer er nyanlegg sanering avløp (12 mill. i 2018), ramme for oppgradering av avløp (27,5 mill. i 2018) og vannledningsnett (25,5 mill. i 2018). Som følge av krav fra Fylkesmannen og Mattilsynet må kommunen øke utskiftingstakten på ledningsnettet.

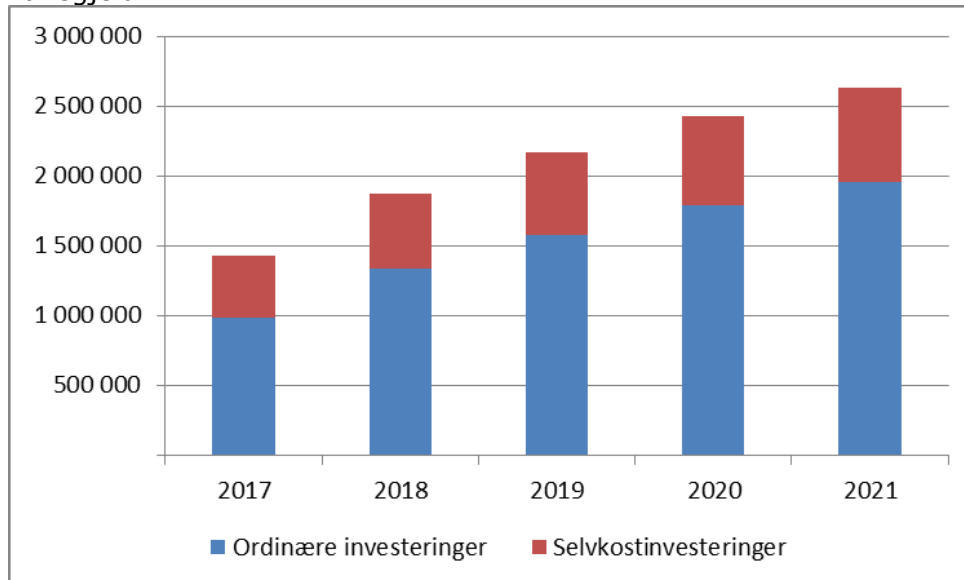
Balanse:

Disposisjonsfond

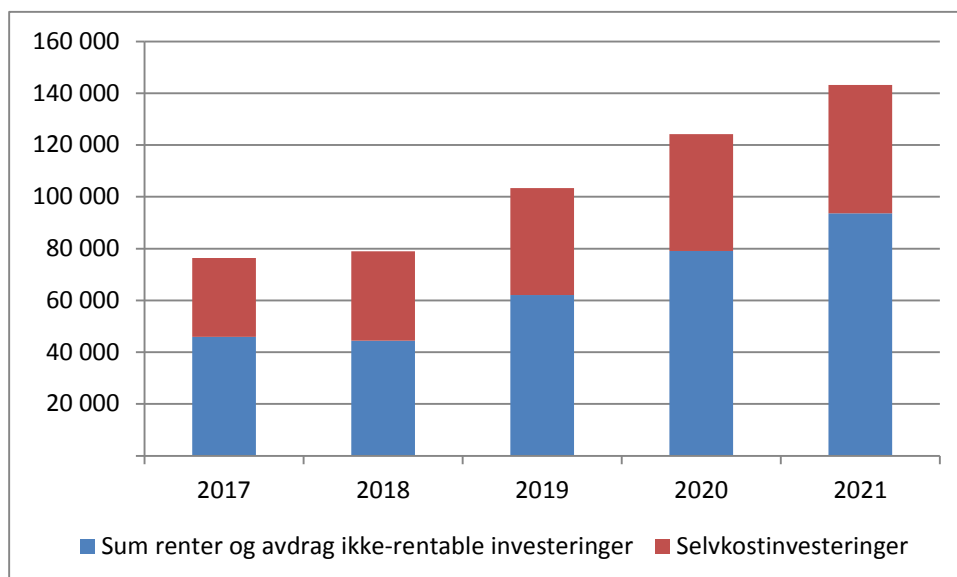
Eidsvoll kommune har et disposisjonsfond på 268,3 mill. pr 1.1.2017. Eidsvolls disposisjonsfond utgjør 18 % av driftsinntektene for 2018. En vesentlig del av disposisjonsfondet er merkede disposisjonsfond (prioritert til egne formål av kommunestyret). Reglene for bruk av disposisjonsfond er at midlene kan benyttes både i drifts- og investeringsbudsjettet. Disposisjonsfond er en viktig buffer mot uforutsette utgiftsøkninger eller inntektssvikt.

Disposisjonsfondet gir løpende avkastning og renteinntekter til å finansiere drift. En større reduksjon av fondet vil gi varig reduserte renteinntekter, redusert avkastning samt redusert finansielt handlingsrom.

Lånegjeld

I henhold til tidligere vedtatte investeringsplaner og nye forslag til investeringer i Eidsvoll kommune vil lånegjelden stige til ca. 2,6 mrd. i 2021 fra dagens 1,4 mrd. Dette vil gi store utslag på driftsbudsjettet på grunn av økte renter og avdrag i tillegg til drift av nye bygninger.

Ovenstående graf viser utviklingen i belastningen av renter og avdrag i driftsbudsjettet fram til 2021. Økningen i utgifter til renter og avdrag fra 2017 til 2021 er på 68,5 mill. I tillegg kommer utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av nye bygg. Kommunen har et historisk lavt rentenivå og erfaringer viser at hvis rentenivået øker så kan dette skje raskt. Nødvendigheten av buffer er viktig i slike perioder.

Det gjøres spesielt oppmerksom på at renter og avdrag ikke blir kompensert fra staten gjennom ramrefinansieringen for kommunene.

3. Alternativer

Eidsvoll kommune har lave driftsutgifter og det er kun på begrensede områder man ligger over lovens minimum i omfanget av tjenesteproduksjon. I tillegg er effektiviteten god.

Men det er mulig å redusere utgiftene. For hver 15. mill. som kuttes hvert år, kan eiendomsskatten reduseres med en promille. I et langtidsperspektiv kan imidlertid en reduksjon i tilbudene gi svært uheldige konsekvenser og blant annet økt press på lovpålagte tjenester. Det legges opp til en grundig gjennomgang i finanskomitéen våren 2018. Nedenfor er noen foreløpige angivelser av muligheter for besparelser, konsekvenser av bespareningene er ikke beskrevet. For øvrig kan alle nye tiltak være gjenstand for besparelser. Det bør utarbeides konsekvensvurdering av alle tiltak før eventuell iverksettelse, for å få avklart reell innsparing og konsekvenser for andre virksomheter/tjenester.

Politisk styring og kontroll

- Reduksjon av møtegodtgjørelser.
- Privatisering av revisjonstjenester til kommunen, innsparing vil ikke være kjent før anbudskonkurranse er gjennomført.

Sentraladministrasjonen

- Fjerne ny stilling som personalrådgiver med 0,8 mill. fra 2019.
- Avvikle sommerjobb for ungdom, 0,3 mill. fra 2018.

Barnehage

- Den kulturelle bæremeisen innføres ikke i 2018.

Skole

- Nedlegge innføringsklasser og spare utgifter til skyss med 1,305 mill. og 20 % stilling administrasjon på innføringsklasser med 0,2 mill. Man vil tape stordriftsfordeler ved nedleggelse av innføringsklasser fordi dette vil medføre flere lærere ute på skolene som skal utføre denne undervisning på hver enkelt skole. Dette betyr økte utgifter som reduserer noe av det man sparer inn på skyss.
- Fjerne skolemiljøarbeiderteam med 1,2 mill. fra 2019.
- Fjerne rådgiver/konsulent skole fellesadministrasjon med 0,8 mill. fra 2021.
- Feiring skole legges ned og gir innsparing med 3,8 mill. inklusiv utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold. Dette kan tidligst skje når nye Vilberg Ungdomsskole står ferdig.
- Læremidler reduseres med 1 mill. Det er reelt et behov for økning av rammer til læremidler.
- Utnytte dagens skolekapasitet maksimalt. Langset skole bør fylles opp og kommunen innfører flytende skolegrenser for årlige vurderinger.

Familiens hus

- Redusere helsesøstertjenesten og fjerne nytt tiltak med 175 % stilling fra 2018 med helårseffekt 1,3 mill.
- Fjerne ny stilling som PPT-rådgiver fra 2021 med kr 0,8 mill.

Helse og bistand

- Fjerne hverdagsrehabilitering fra 2021 med 1,1 mill.

Understående punkter kan evt. avvikles etter nedbemanningsprosess i henhold til gjeldende regelverk:

- Avvikle 100 % stilling Friskliv- og mestringssenter (helårseffekt 0,63 mill.), lovpålagte mestringstilbud videreføres i annen avdeling.
- Avvikle 80 % servicemedarbeider Gladbakk aktivitetssenter (helårseffekt 0,45 mill.), redusert åpningstid og kvalitet på tilbudet.
- Avvikle 90 % fagarbeider Solsiden (helårseffekt 0,5 mill.), brukerstyrt senter avvikles.
- Avvikle 100 % leder Frivilligsentral (helårseffekt 0,55 mill.), sentralen legges ned.

Hjemmebaserte tjenester

- Innsatsteam reduseres fra 2,33 årsverk til ett årsverk i tillegg til 1,2 årsverk på Helse og bistand. En reduksjon av innsatsteam vil kunne medføre økt behov for sykehjemsplasser pga. dårligere tilrettelegging for egenomsorg i hjemmet.
- Fjerne hverdagsrehabilitering fra 2021 med 1,1 mill.

Vilberg kompetansesenter for helse og omsorg

- Etablere 2-sengsrom ved fire flere rom på byggetrinn 1 og redusere behov for kjøp av sykehjemsplasser som gir fire mill. i reduserte utgifter til kjøp av plasser pr. år, med fratrukk for oppbemanning som ikke er beregnet.

Kultur

- Fjerne tilskudd til lag og foreninger med inntil 3,9 mill.
- Reduksjon av driftsutgifter på 0,08 mill. til bibliotekfilial hvis man foreslår å avvikle filialen. All aktivitet vil da skje i Sundet.
- Redusere forbyggende ungdomsarbeid.
- Innføre betaling for bruk av kommunale bygg.

Kommunalteknikk

- Redusere veivedlikehold, bruvedlikehold og trafikkikkerhet.
- Legge ned deler av driftsavdeling knyttet til vei og grønt.

Eiendomsforvaltningen

- Redusere bygningsvedlikehold.

Investeringer

- Full stopp av alle investeringer hvor kommunen ikke har undertegnet forpliktende avtaler med entreprenører. For hver 10 mill. som kuttes sparer kommunen omkring 0,5 mill. i renter og avdrag.

4. Konklusjon

Rådmannens forslag til handlingsplan 2018 – 2021 vedtas i samsvar med innstillingen.

Vedlegg som følger saken:

- 1 Tekstdel 2018-2021
- 2 Gebyrregulativ 2018
- 3 Vedlegg 1 - Gebyr 2018 - Selvkostkalkyle for byggesaksgebyr 2. utkast
- 4 Investeringskjema 2018-2021
- 5 Arbeidsgiverkontrollen Øvre Romerike: økonomiplan 2018-2021
- 6 KOSTRA 2016 grunnlag HP 2018-2021 311017
- 7 Romerike Revisjon IKS: Budsjett 2018 - 2021
- 8 ROKUS: Budsjett 2018
- 9 DGI: Budsjett 2018 v 1.1
- 10 Romerike kontrollutvalg: Sak 27 - Budsjett 2018
- 11 Miljørettet helsevern: Regnskap 2016 budsjett 2018
- 12 ØRBR IKS: Årsbudsjett 2018 og økonomiplan 2018 - 2021 - vedtatt i styret 18.9.17
- 13 ØRBR IKS: Administrasjonens forslag drift feier
- 14 ØRBR IKS: Vedlegg 1 Administrasjonens forslag drift brann
- 15 ØRBR IKS: Administrasjonens forslag investering
- 16 ØRBR IKS: Prislister 2018
- 17 ØRBR IKS: Signert protokoll styremøte 18.9.17
- 18 Romerike Krisesenter IKS: Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021
- 19 ØRAS: Driftsbudsjett 2018

Vedlegg som ligger i saksmappen

Utskrift av behandlet sak sendes til